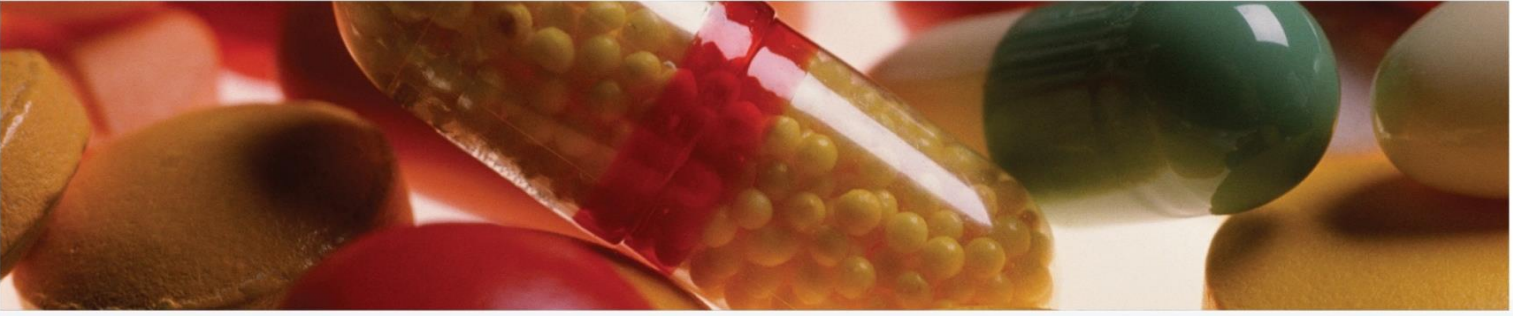

T.C. TİCARET BAKANLIĞI

İLAC VE ECZACILIK ÜRÜNLERİ SEKTÖRÜ

Sektör Raporları

İhracat Genel Müdürlüğü
Kimya Ürünleri ve Özel İhracat Daire Başkanlığı

İLAÇ VE ECZACILIK ÜRÜNLERİ SEKTÖRÜ

İlaç ve eczacılık ürünleri sanayi, Standart Uluslararası Ticari Sınıflandırmaya (SITC) göre 541. bölümde, Armonize Sisteme göre ise 29. ve 30. fasıllarda tanımlanmaktadır. Buna göre; sektör kapsamında yer alan ürünler; provitamin ve vitaminler, hormonlar ve türevleri, glikoziler, bitkisel alkaloidler, antibiyotikler, tedavide kullanılan organlar, kan, serum ve aşılarda, ilaçlar, gaz bezleri ve steril malzemeler olarak sayılabilir.

İlaç sektörü, beşeri ve veteriner hekimlikte tedavi edici, koruyucu ve tanı amaçlı olarak kullanılan sentetik, bitkisel, hayvansal ve biyolojik kaynaklı kimyasal maddeleri farmasötik teknolojiye uygun olarak üreterek tedaviye sunan bir sanayi dalıdır.

HS No: (2936-2939, 2941, 3001-3006)

DÜNYA ÜRETİMİ

İlaç sanayi, en yüksek katma değer sağlayan sektörlerin arasında yer almaktadır. Dünya ilaç sektörü son yıllarda hızlı bir büyüme süreci içerisine girmiştir. Demografik değişim, ortalama yaşam süresinin artışı, hastalık paternlerindeki değişimler, sosyal küreselleşme, sağlık hizmetlerine erişimdeki anlamlı artış ve sosyal devlet olgusunun doğuşu dünya ilaç sektörünün büyümesinde önemli rol oynamıştır. Son yıllarda COVID19 salgınının da sektörün büyümesi üzerinde etkileri olmuştur; bu büyümenin 2020-2027 arası dönemde 500 milyar doları bulması ve pazar büyüklüğünün 2 milyar dolara erişmesi beklenmektedir.

Bununla birlikte, salgının küresel ekonomi üzerindeki etkilerinin, önümüzdeki beş yıllık süreçte ülkelerin bütçelerini ve sağlık harcamasına yönelik planlamalarını da etkileyeceği öngörülmektedir. Salgın ile birlikte jeopolitik gelişmeler de hem sektörü, hem ilaca ve tedaviye erişimi, hem de fiyatlandırmayı yönlendirecektir. Salgının depresyon gibi kısa vadede oluşan görünür tesirlerinin yanı sıra kapanma dönemlerinde gerek hastaların hastanelerden mümkün olduğunca uzak kalma yönündeki kişisel tercihleri gerekse sağlık hizmetlerine erişimde yaşanan sıkıntılar dolayısıyla uzun vadeli sonuçları da olacaktır.

İlaç kullanımı son on yılda %36 oranında artış göstermiştir. Önümüzdeki beş yıllık sürede büyümenin yavaşlayacağı; Asya-Pasifik, Latin Amerika, Hindistan ve MENA bölgesinde nüfus artışından kaynaklı olarak büyüme oranlarının yüksek kalacağı öngörülmektedir. Kuzey Amerika, Batı Avrupa ve Japonya'da beklenen daha düşük oranlı büyümenin ise, yerleşik sağlık sistemi ve ilaca erişimin hâlihazırda kolay olması ile bağlantısı olduğu düşünülmektedir.

İlaç sektöründe Ar-Ge, yeni bir molekülün keşfini içeren temel Ar-Ge çalışmaları, keşfedilen molekülün laboratuvar ortamında belli aşamaları geçtikten sonra insanların yararına kullanılacak güvenli ve etkin bir ilaç olabildiğini sağlayan klinik araştırmalar ve bunun yanında mevcut ürünler üzerinden geliştirilen yeni formülasyonlara ve kombinasyonlara dayalı olarak tedaviye farklı seçenekler sunan katma değerli eşdeğer ürünlere yönelik çalışmaları içermektedir. 2027'ye kadar olan beş yıllık sürede, onkoloji, immünoloji, diyabet, kardiyovasküler ve solunum yolu rahatsızlıklarının en fazla harcama yapılacak beş alan olması beklenmektedir.

Kanser araştırmaları geçmiş beş yılda %10'luk büyüme ile başı çekmektedir. Onkolojiyi, Alzheimer ve Parkinson başta olmak üzere çeşitli hastalıklar üzerindeki araştırmalar ile nöroloji takip etmekte; ardından nadir hastalıklar alanındaki çalışmalar gelmektedir.

2017 yılından bu yana Ar-Ge harcamalarının %43'ü, sektördeki en büyük 15 firma tarafından yapılmıştır. Bu oran, sözkonusu firmaların toplam satışlarının neredeyse %20'sine denk gelmektedir. İlaç Ar-Ge harcamaları uzun süreç ve yüksek maliyet gerektirmekte olup, bir molekülün beşeri ilaca dönüşmesi ortalama 10-15 yılı bulabilmekte ve yüksek yatırım tutarları gerektirmektedir.

Küresel Ar-Ge çalışmalarında biyoteknoloji alanında kaydedilecek ilerlemelerin, biyoteknolojik ilaçlara yönelik harcamaları %35 oranında artırması ve 2027'ye kadar bu aşandaki harcamaların 666 milyar doları bulması beklenmektedir. Biyobenzer ürünlerde de pazarın 380 milyar dolarlık bir tasarruf sağlayabileceği öngörülmektedir.

ABD; Ar-Ge harcamalarındaki payı, kişi başına düşen ilaç tüketimi, araştırmacı ilaç sanayii ve ciroları itibarı ile dünyanın önde gelen pek çok firmasının merkezi olması gibi hususlar çerçevesinde sektörün en önemli aktörü konumundadır. İlaç sektöründe son yıllarda Çin ve Güney Kore ile görece az oranda da olsa Avrupa merkezli firmalar, bu alanda ABD'yi izlemektedir.

Avrupa'da başlayan biyobenzer ilaç üretimi günümüzde gelişmekte olan ülkelerde (Çin, Hindistan, G. Kore) yoğunlaşmakta olup, Brezilya ve Meksika gibi ülkelerde de biyoteknolojik ürünlere yönelik kaynak ayrılmaktadır.

DÜNYA TİCARETİ

Dünya ilaç ithalatı, 2021 yılında bir önceki yıla oranla %12 artış göstererek **878,7 Milyar ABD Doları** değerinde gerçekleşmiştir. GTİP bazında incelendiğinde; dünya ilaç sektörü ithalatında en önemli kalemin, **3004 GTİP numaralı perakende hale getirilmiş ilaçlar** olduğu görülmektedir. Bu ürünü, 3002 GTİP numaralı tedavide kullanılan kanlar serumlar aşilar ile hormonlar vb. öncelikle kullanılan türevleri takip etmektedir (Tablo 1).

Tablo 1. Dünya İlaç ve Eczacılık Sektörü İthalatı (1000 ABD \$)

GTİP	Ürün	Değer (1.000 \$)			Değişim (%) (2020-21)	Pay (%) 2021
		2019 (\$)	2020 (\$)	2021 (\$)		
2936	Provitaminler ve Vitaminler	7.922.693	9.079.958	9.442.025	4%	1%
2937	Hormonlar, vb. Öncelikle Hormon Olarak Kullanılan Türevleri	19.514.962	20.039.307	20.521.009	3%	2,3%
2938	Glikozitler vb. Tuzları, Esterleri, Eterleri ve Diğer Türevleri	1.299.249	1.384.010	1.602.660	16%	0,2%
2939	Bitkisel Alkaloidler vb. Tuzları, Esterleri, Eterleri ve Diğer Türevleri	1.942.243	1.876.106	1.931.322	3%	0,2%
2941	Antibiyotikler	12.457.095	11.763.195	10.476.342	-9%	1,2%
3001	Tedavide Kullanılan Guddeler ve Diğer Organlar; Heparin	4.110.846	4.314.698	5.567.274	29%	0,6%
3002	İnsan ve Hayvan Kanı, Serum, Aşı, Toksin Vb. Ürünler	203.264.660	238.332.327	346.642.837	46%	39,4%
3003	Tedavide/Korunmada Kullanılmak Üzere Karıştırılmış İlaçlar (Dozsuz)	12.607.225	13.282.268	9.012.486	-31%	1%
3004	Tedavide/Korunmada Kullanılmak Üzere Hazırlanan İlaçlar (Dozlandırılmış)	404.878.201	429.970.679	444.680.202	5%	50%
3005	Tıpta, Cerrahide, Dişçilikte/Veterinerlikte Kullanılan Pamuk, Sargılar vs.	8.677.996	8.738.414	9.604.024	11%	1,1%

3006	Tarifenin Başka Yerinde Yer Almayan Eczacılık Eşyası ve Müstahzarları	18.391.449	17.474.386	19.315.596	12%	2,2%
Genel Toplam		695.066.619	756.255.348	878.795.777	16%	100,00%

Kaynak: International Trade Center (ITC)-Trademap (2022 verileri bulunmamaktadır)

2021 yılında dünya ilaç ithalatında önde gelen ülkeler ise; **ABD, Almanya, Belçika, İsviçre, ve Çin** olmuştur. Bu ülkeler genellikle birbirlerinden ithalat yapmaktadır ve gelişmekte olan ülkelere yaptıkları ithalat düşük miktarlarda olmaktadır. Ayrıca, ilaç sektörünün gelişmiş olduğu ülkelerde de ilaç ve ilaç hammaddesi ithalatı yapılmaktadır. **Türkiye**, dünya ilaç ithalatçısı ülkeler sıralamasında, bir önceki yıla göre ithalatını artırarak %39 oranında artırarak **26. sıradan 22. sıraya** yükselmiştir. (Tablo 2).

Tablo 2. Başlıca Dünya İlaç ve Eczacılık Ürünleri İthalatçısı Ülkeler

Sıra	Ülkeler	Değer (1.000 \$)			Değişim (%)	Pay (%)
		2019	2020	2021	(2020-21)	2021
1	ABD	134.829.991	139.430.771	149.499.508	7%	18,3%
2	ALMANYA	58.950.924	65.606.947	79.262.975	21%	9,7%
3	BELÇİKA	47.378.265	51.456.767	61.382.215	19%	7,5%
4	İSVİÇRE	32.508.664	38.935.487	42.213.428	8%	5,2%
5	ÇİN	35.720.117	34.919.392	38.159.048	9%	4,7%
6	JAPONYA	29.155.791	28.624.227	37.308.353	30%	4,6%
7	FRANSA	31.206.775	28.763.797	33.976.657	18%	4,2%
8	İTALYA	28.272.521	28.522.010	30.550.394	7%	3,7%
9	İNGİLTERE	28.786.334	26.106.399	26.944.592	3%	3,3%
10	HOLLANDA	16.848.674	21.323.214	25.461.909	19%	3,1%
11	İSPANYA	16.480.385	16.931.502	24.675.680	46%	3,0%
12	KANADA	15.248.398	14.303.000	18.555.934	30%	2,3%
13	RUSYA	14.694.954	10.806.628	13.779.230	28%	1,7%
14	İRLANDA	10.745.585	10.194.441	11.282.490	11%	1,4%
15	BREZİLYA	8.003.122	7.059.242	11.006.232	56%	1,3%
22	TÜRKİYE	5.298.801	4.958.182	6.874.905	39%	0,8%
Liste Toplamı		514.129.301	588.644.784	719.602.160	22%	87,9%
Genel Toplam		695.066.619	680.786.512	818.391.370	20%	100%

Kaynak: ITC Trade Map (2022 verileri bulunmamaktadır)

TÜRKİYE'DE İLAÇ ve ECZACILIK ÜRÜNLERİ SEKTÖRÜ

Türkiye, üretim standartları, teknolojisi ve kapasitesi itibarı ile oldukça gelişmiş bir ilaç sanayiine sahiptir. İlaç sanayi; önemli miktar ve çeşitlilikle üretim ve ihracat imkanına sahip, katma değeri yüksek olan sektörlerimizden biridir.

İnsan yaşamını doğrudan etkileyen sağlık ve tedavi hizmetleri sunması ve yüksek düzeyde Ar-Ge faaliyetleri nedeniyle ilaç endüstrisi stratejik bir sektör olarak tanımlanmaktadır.

Ülkemizde ilaç endüstrisinin önemi giderek artmakta ve Türkiye ilaç sektörü hem dünyadaki gelişmelere paralel olarak hem de sağlıkta dönüşüm planı çerçevesinde değişmektedir.

Türkiye ilaç sanayi, çok özel üretim teknolojisi gerektiren ürünler (biyoteknoloji vb.) dışında her türlü ürünü üretebilecek teknolojik düzeye ulaşmıştır. Dünya Sağlık Örgütü tarafından belirlenen ve 1984 yılından itibaren yürürlüğe giren "İyi Üretim Uygulamaları" (Good Manufacturing practices-GMP) çerçevesinde gerekli yatırımları yaparak teknolojik alt yapısını güçlendirmiş, AB ülkeleri ile kıyaslanabilir bir teknolojik düzeye ulaşmıştır. Diğer Avrupa ülkelerinde olduğu gibi Türkiye'de de uluslararası norm ve standartlar uygulanmakta olup, ilaç üretim tesisleri Sağlık Bakanlığı'nca sıkı biçimde denetlenmektedir.

Ülkemizde de dünyadaki gelişmelere paralel olarak biyoteknolojik ilaçların üretimine geçilmesi zorunlu gözükmektedir. Biyoteknoloji alanı, özellikle uzun yıllara dayanan bir üretim kültürümüzün bulunduğu konvansiyonel ilaç alanına göre, birikimimizin göreceli olarak daha az olduğu ve yetkinliklerimizin hızla geliştirilmesi gereken alanlardır. Firmalarımızın ruhsatlı biyolojik referans bir ilaca benzerlik gösteren biyobenzer ürün geliştirme kapasitesi bulunmakla beraber sınırlı sermaye birikimi göz önüne alındığında yüksek riskli Ar-Ge faaliyetlerine kaynak aktarmaları güçtür. Bu nedenle, dünyada olduğu gibi, bu ürünlerin kamu kaynaklı ya da flantropik fonlarla desteklenmesi gerekmektedir. Bu alanda, özellikle temel Ar-Ge ve sonrasında ön klinik safhaların belirli bir aşamaya kadar gerçekleştirilmesi konusunda, TÜBİTAK'ın öncü rol oynaması doğru olacaktır. Bu çerçevede, TÜBİTAK tarafından geçtiğimiz günlerde çağrıya çıkan aşilar ve yakın zamanda çağrıya çıkan biyobenzer ürünlere yönelik yeni destek mekanizmaları olumlu bir adımdır.

İlaç Endüstrisi İşverenleri Sendikası verilerine göre, Aralık 2022 itibarıyla Türkiye biyoteknolojik ilaç pazarında 3 etkin maddede sadece biyobenzer, 10 etkin maddede hem biyobenzer hem de referans biyoteknolojik, 97 etkin maddede ise sadece referans biyoteknolojik olmak üzere toplam 110 etkin madde altında 164 adet ilaç bulunmaktadır. 2022 yılında biyoteknolojik ilaç pazarı bir önceki yıla göre kutuda %13,9 oranında küçülerek 38,7 milyon kutudan 33,3 milyon kutuya gerilemiştir. Aynı dönemde değer bazında ise %73,6 artış gösteren pazar 11,6 milyar TL'den 20,1 milyar TL'ye çıkmıştır.

Diğer taraftan, Sağlık Bakanlığının girişimleri sonucunda Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu (TİTCK), aralarında İsviçre, ABD, İngiltere, İrlanda, Almanya, Kanada, Japonya ve Avustralya'nın da bulunduğu Uluslararası İlaç Denetim Birliği (PIC/S) üyeliğine kabul edilmiş olup, 01.01.2018 tarihinden itibaren geçerli olacak üyelikle birlikte TİTCK tarafından yapılan denetimler tüm Dünyada kabul görecektir ve ülkemizde üretilen ilaçların kalitesi ve güvenliği tescil edilmiştir.

Ayrıca, 1990 yılında ABD, Avrupa Birliği ve Japonya ilaç otoriteleri tarafından kurulmuş ve yayınladığı kılavuzlar ile ilaçların etkili, güvenli ve yüksek kalitede olduğunu garanti etmek için dünya çapında regülasyonların uyumlaştırılmasını amaçlayan ve hâlihazırda tüm dünyada ilaç regülasyonlarını yayımlayan, düzenleyen ve yönlendiren temel kuruluş olan Uluslararası Uyum Konseyi'ne (The International Council for Harmonisation of Technical Requirements for Pharmaceuticals for Human Use – ICH) 2017 yılı Kasım ayında gözlemci statüsünde katılan T.C. Sağlık Bakanlığına bağlı Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu (TİTCK), üyelik kriterlerinin tamamını yerine getirerek 27 Mayıs 2020 tarihi itibarıyla aralarında ABD (FDA), Avrupa Birliği (EMA), Japonya (PMDA), İsviçre (Swissmedic), Kanada (Health Canada), Singapur (HSA), Güney Kore (MFDS), Çin (MNPA), Tayvan (TFDA), Brezilya (Anvisa) gibi ilaç otoritelerinin yer aldığı söz konusu Konseye tam üye olarak kabul edilmiştir.

Bu kapsamda, bahse konu üyelik ile ülkemizde ruhsatlandırılan beşeri tıbbi ürünlerin, yapılan klinik çalışmaların, yürütülen farmakovijilans faaliyetlerinin uluslararası standartları karşıladığı tescil edilmiştir.

TÜRKİYE'DE DIŞ TİCARET

Türkiye'de çoğunlukla biyoteknolojik ürünler, bazı aşular, kan ürünleri, bazı değiştirilmiş salım sistemine sahip olan ilaçlar, insülin ve kanser ilaçları gibi birçok tedavi grubundan ilaç ithalatı yapılmaktadır. İlaç endüstrisi gelişmiş ülkeler de dâhil olmak üzere, bütün ülkelerde, ilaç ve ilaç hammaddesi ithalatı yapılmaktadır.

İhracat

2022 yılında ilaç ve eczacılık sektörü ihracatımız bir önceki yıla oranla büyük bir değişiklik kaydetmemiştir. İhracatımızda ilk sırada 1,2 milyar ABD doları ile tedavide/korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış) (GTP:3004) yer almaktadır. Bu ürün grubunu insan ve hayvan kanı, serum, aşı, toksin vb. ürünler (GTP: 3002) ile eczacılık eşyası ve müstahzarları vb. (GTP: 3006) takip etmektedir (Tablo 3).

Tablo 3. İlaç Sektörü İhracatımız

GTİP	Ürün	Değer (1.000 \$)			Değişim (%)	Pay (%)
		2020 (\$)	2021 (\$)	2022 (\$)	(2021-22)	2022
2936	Provitaminler ve Vitaminler	14.594	10.018	21.708	116,7%	1,1%
2937	Hormonlar, vb. Öncelikle Hormon Olarak Kullanılan Türevleri	176	288	336	16,7%	0,0%
2938	Glikozitler vb. Tuzları, Esterleri, Eterleri ve Diğer Türevleri	1.501	1.152	1.183	2,7%	0,1%
2939	Bitkisel Alkaloidler vb. Tuzları, Esterleri, Eterleri ve Diğer Türevleri	7.207	2.816	7.876	179,7%	0,4%
2941	Antibiyotikler	3.958	4.566	9.706	112,6%	0,5%
3001	Tedavide Kullanılan Guddeler ve Diğer Organlar; Heparin	211	5.304	1.539	-71,0%	0,1%
3002	İnsan ve Hayvan Kanı, Serum, Aşı, Toksin Vb. Ürünler	652.468	532.389	556.177	4,5%	28,7%
3003	Tedavide/korunmada kullanılmak üzere karıştırılmış ilaçlar (dozsuz)	15.232	14.367	16.433	14,4%	0,8%
3004	Tedavide/korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	1.079.974	1.261.878	1.225.516	-2,9%	63,2%
3005	Tıpta, Cerrahide, Dişçilikte/Veterinerlikte Kullanılan Pamuk, Sargılar vs.	35.421	37.151	41.980	13,0%	2,2%
3006	Tarifenin Başka Yerinde Yer Almayan Eczacılık Eşyası ve Müstahzarları	42.745	54.156	57.450	6,1%	3,0%
Liste Toplamı		1.853.487	1.924.085	1.939.904	1%	100%

Kaynak: TradeMap

Ülkemizin 2022 yılı ilaç ihracatında ilk sırayı G. Kore almaktadır. Irak, Türki Cumhuriyetler ve AB ülkeleri diğer kayda değer ihracat pazarlarımızdır. (Tablo 4).

Tablo 4. Ülkelere Göre İlaç Sektörü İhracatımız

Sıralama	Ülkeler	Değer (1.000 \$)			Değişim (%)	Pay (%)
		2020	2021	2022	(2021-22)	2022
1	GÜNEY KORE	615.828	368.030	433.543	17,8%	22,3%
2	IRAK	94.817	111.443	110.143	-1,2%	5,7%
3	KAZAKİSTAN	66.167	72.761	95.469	31,2%	4,9%
4	ÖZBEKİSTAN	57.731	65.682	92.499	40,8%	4,8%
5	İRAN	40.105	101.309	86.639	-14,5%	4,5%
6	GÜRCİSTAN	49.197	45.266	66.406	46,7%	3,4%
7	AZERBAYCAN	65.356	146.128	65.531	-55,2%	3,4%
8	MACARİSTAN	4.199	2.978	55.792	1773,5%	2,9%
9	RUSYA	18.659	23.037	42.110	82,8%	2,2%
10	POLONYA	33.164	34.645	41.970	21,1%	2,2%
Liste Toplamı		2.898.710	2.895.364	3.030.006	4,7%	56,2%
Genel Toplam		1.853.487	1.924.085	1.939.904	0,8%	100%

Kaynak: TradeMap

İthalat

2022 yılında ilaç ve eczacılık sektörü ithalatımız, bir önceki yıla göre daralma göstererek, 5 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. İthalatımızda ilk sırada 2 milyar ABD doları ile insan ve hayvan kanı, serum, aşı, toksin vb. ürünler (GTP: 3002) yer almaktadır. Bu ürün grubunu tedavide/korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış) (GTP:3004) ile antibiyotikler (GTP: 2941) takip etmektedir (Tablo 5).

Tablo 5. İlaç Sektörü İthalatımız

GTİP	Ürün	Değer (1.000 \$)			Değişim (%)	Pay (%)
		2020 (\$)	2021 (\$)	2022 (\$)	(2021-22)	2022
2936	Provitaminler ve Vitaminler	119.404,00	111.918,00	131.596,00	17,6%	2,6%
2937	Hormonlar, vb. Öncelikle Hormon Olarak Kullanılan Türevleri	38.333,00	38.721,00	43.203,00	11,6%	0,9%
2938	Glikozitler vb. Tuzları, Esterleri, Eterleri ve Diğer Türevleri	15.155,00	13.420,00	14.479,00	7,9%	0,3%
2939	Bitkisel Alkaloidler vb. Tuzları, Esterleri, Eterleri ve Diğer Türevleri	40.729,00	27.844,00	31.832,00	14,3%	0,6%
2941	Antibiyotikler	184.020,00	144.229,00	211.601,00	46,7%	4,2%
3001	Tedavide Kullanılan Guddeler ve Diğer Organlar; Heparin	107.897,00	142.708,00	101.920,00	-28,6%	2,0%

3002	İnsan ve Hayvan Kanı, Serum, Aşı, Toksin Vb. Ürünler	2.151.375,00	3.962.704,00	2.100.696,00	-47,0%	42,1%
3003	Tedavide/Korunmada Kullanılmak Üzere Karıştırılmış İlaçlar (Dozsuz)	146.153,00	139.745,00	140.415,00	0,5%	2,8%
3004	Tedavide/Korunmada Kullanılmak Üzere Hazırlanan İlaçlar (Dozlandırılmış)	2.422.085,00	2.489.482,00	2.062.773,00	-17,1%	41,3%
3005	Tıpta, Cerrahide, Dişçilikte/Veterinerlikte Kullanılan Pamuk, Sargılar vs.	23.519,00	26.281,00	29.942,00	13,9%	0,6%
3006	Tarifenin Başka Yerinde Yer Almayan Eczacılık Eşyası ve Müstahzarları	107.153,00	113.986,00	123.597,00	8,4%	2,5%
Liste Toplamı		5.355.823,00	7.211.038,00	4.992.054,00	-30,8%	100%

Kaynak: TradeMap

Ülkemizin 2022 yılı ilaç ithalatında ilk sırayı AB ülkeleri, Güney Kore ve ABD almaktadır. (Tablo 6).

Tablo 6. Ülkelere Göre İlaç Sektörü İthalatımız

Sıralama	Ülkeler	Değer (1.000 \$)			Değişim (%)	Pay (%)
		2020	2021	2022	(2021-22)	2022
1	ALMANYA	1.104.875	1.281.682	986.432	-23,0%	19,8%
2	ABD	541.883	564.126	521.990	-7,5%	10,5%
3	GÜNEY KORE	599.106	362.236	482.326	33,2%	9,7%
4	ÇİN	359.613	1.088.838	418.016	-61,6%	8,4%
5	İSVİÇRE	334.954	353.721	317.724	-10,2%	6,4%
6	İTALYA	373.780	332.586	315.070	-5,3%	6,3%
7	İRLANDA	334.477	407.994	313.757	-23,1%	6,3%
8	FRANSA	282.078	286.753	247.563	-13,7%	5,0%
9	DANİMARKA	71.897	66.403	182.792	175,3%	3,7%
10	HİNDİSTAN	157.763	136.052	164.106	20,6%	3,3%
Liste Toplamı		9.516.249	12.091.429	8.941.830	-26,0%	79,1%
Genel Toplam		5.355.823	7.211.038	4.992.054	-30,8%	100%

Kaynak: TradeMap

TİM 2023 İhracat Stratejisi kapsamında ilaç ve Eczacılık ürünleri sektörünün 2023 yılı hedefi 3,3 Milyar ABD Doları olarak belirlenmiş olup, bahse konu sektör kapsamında ilgili İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterlikleri; İstanbul Maden ve Metaller İhracatçı Birlikleri (İMMİB) Genel Sekreterliği ile Akdeniz İhracatçı Birlikleri (AKİB) Genel Sekreterliği olarak belirlenmiştir.

Öte yandan, Türkiye ilaç sektörünün hizmetinde olan İlaç Endüstrisi İşverenler Sendikası (İEİS), Sağlık Ürünleri Derneği ve Türkiye İlaç Sanayicileri Derneği (TİSD) gibi kuruluşlar yürüttüğü çalışmalarla hem kamu hem de özel sektör için bir referans kurum işlevi görmektedir.